

Newsletter

ESG REPORTING

Úvodem

V souvislosti s účinností tzv. **CSRD směrnice** (Corporate Sustainability Reporting Directive) budou pro řadu společností stanoveny nové povinnosti v oblasti ochrany životního prostředí a boje proti klimatické krizi.

Povinné osoby budou podle této směrnice zveřejňovat **v rámci své výroční zprávy zprávu o udržitelnosti**, nazývanou také jako **ESG Report**. ESG je zkratkou 3 základních oblastí reportování, a to E – Enviromental, S – Social, G – Governance.

K provedení směrnice CSRD byly Evropskou Komisí přijaty **Standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti**, tzv. ESRS (European Sustainability Reporting Standards), které vymezují a specifikují, jaké informace a jakým způsobem by měly povinné osoby zveřejňovat. V průběhu roku 2024 by měly být vydány ještě tzv. zjednodušené Standardy, které budou kratší a budou se vztahovat na malé a střední podniky (podrobněji viz níže).

Časový harmonogram pro povinné osoby

1. VLNA

rok 2024

Společnosti, které už nyní podléhaly směrnici o nefinančním výkaznictví (směrnici NFRD), jako jsou zejména **banky, pojišťovny**, jakož i velké kótované společnosti s více než 500 zaměstnanci, budou povinny vydávat ESG report (zprávu o udržitelnosti) v rozsahu podle Standardů již za fiskální rok 2024, přičemž první takový report by měl být zveřejněn v roce 2025.

2. VLNA

rok 2025

Ve druhé vlně dojde k rozšíření reportovací povinnosti na tzv. **velké společnosti**, které splňují dvě ze tří následujících kritérií:

- více než 250 zaměstnanců;
- roční čistý obrat více než 50 milionů EUR; nebo
- bilanční suma více než 25 milionů EUR.

Velké společnosti budou povinny zpracovávat ESG report v rozsahu podle Standardů za fiskální rok 2025. První takový report by tak měl být zveřejněn v roce 2026.

3. VLNA

rok 2026 – 2028

Ve třetí vlně bude reportovací povinnost rozšířena i na **malé a střední podniky obchodované na burze**. Tyto společnosti pak budou povinny první report zveřejnit v roce 2027 (za fiskální rok 2026).

Kótované malé a střední podniky mají možnost využít v prvních dvou letech z vykazování udržitelnosti výjimku a report nezpracovávat. První vykazovací období si tak můžou prodloužit až do roku 2028 (zveřejnění reportu v roce 2029).

Zároveň je třeba upozornit, že kótované malé a střední podniky budou reportovat dle odlišných (méně rozsáhlých) standardů, jejichž přijetí se předpokládá v průběhu roku 2024 a je tedy zapotřebí vyčkat na jejich finální podobu. Evropská Komise rovněž pracuje na ESG standardech pro nepovinné osoby, které budou chtít reportovat dobrovolně (např. z důvodu požadavku jejich banky nebo hlavního odběratele/dodavatele). Jejich vydání se předpokládá rovněž v průběhu roku 2024.

Dále se předpokládá vydání ještě tzv. „**sektorových**“ **standardů**“ (standardů pro určitá odvětví), týkajících se specifických oblastí s významným dopadem na životní prostředí (př. těžba, nakládání s odpadem ad.). Dle aktuálních informací by měly být tyto standardy vydány až v průběhu roku 2026.

Kategorizace společností

Kategorie společnosti	Počet zaměstnanců	Čistý obrat	Bilanční suma
Střední	≤ 250	≤ € 50 mil.	≤ € 25 mil.
Malé	≤ 50	≤ € 10 mil.	≤ € 5 mil.
Mikro	≤ 10	≤ € 0,9 mil.	≤ € 0,45 mil.

Z povinnosti ESG reportingu jsou prozatím **vyloučeny kótované „mikropodniky“ a nekótované malé a střední podniky.**

Společnosti, které nespádají přímo do působnosti směrnice CSRD, nemají zákonnou povinnost vypracovat ESG report. **Přesto po takových společnostech může poskytování ESG informací požadovat např. jejich obchodní partner, který do působnosti směrnice CSRD spadá.** Podle směrnice CSRD však lze od obchodních partnerů v rámci hodnotového řetězce společnosti požadovat pouze takové informace, které jsou kótované malé a střední podniky povinny vykazovat v rámci Standardů pro kótované malé a střední podniky.

Společnosti, které jsou dceřinými společnostmi velké mateřské společnosti, nemusejí svou vlastní zprávu o udržitelnosti zpracovávat vůbec, pokud jsou zahrnuty do konsolidovaného výkazu udržitelnosti vypracovaného na úrovni skupiny.

Zpráva o udržitelnosti (ESG report)

Společnosti, které budou povinné vyhotovit ESG report, budou do této zprávy povinny zahrnout informace o svém vztahu (a svého podnikání) k životnímu prostředí (např. uhlíková stopa, vliv na životní prostředí apod.), sociální oblasti (např. péči o zaměstnance) a o řízení společnosti. Více informací k jednotlivým bodům pak viz níže.

ESG report bude zveřejňován jako součást výroční zprávy v rámci účetní závěrky, přičemž bude sestavován zpětně za předchozí kalendářní rok.

Obsah ESG reportu

Směrnice CSRD a Standardy ESRS směřují k reportingu informací ze dvou obecných oblastí udržitelnosti, tyto pak zahrnují informace o procesech řízení a ESG strategii, obchodním modelu firmy a dodavatelském řetězci (ESRS 1 General a ESRS 2 General), a dále deset oblastí rozdělených podle pilířů ESG (tedy E – Environmental, S – Social, G – Governance).

Reporting v kategorii Environment („E“)

Skupiny informací:	Příklady reportovaných informací z „E“ oblasti:
Celkové cíle firmy v rámci níže specifikovaných kategorií:	<ul style="list-style-type: none"> např. „snížíme uhlíkové emise do roku 2025 o 10 %“, „zvýšíme poměr obnovitelných zdrojů o 20 %“
Změna klimatu:	<ul style="list-style-type: none"> vliv činnosti společnosti na klima např. vzhledem k užívání paliv či vyprodukovaným skleníkovým plynům

<p>Znečištění:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znečišťující látky, které společnost vypouští při své vlastní činnosti a mikroplasty, které produkuje nebo používá • závažné havárie, jejich následky a řešení
<p>Vliv na vodní zdroje:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • celkovou spotřebu vody v m³ • emise vypouštěné do vody • přijatá opatření a výsledky těchto opatření k prevenci nebo zmírnění významných skutečných nebo potenciálních negativních dopadů a na ochranu vodních a mořských zdrojů
<p>Posouzení vlivu na biodiverzitu a ekosystémy:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jak činnost společnosti ovlivňuje ekosystémy (např. těžba dřeva vedoucí k odlesňování)
<p>Působení v oblasti cirkulární ekonomiky:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • recyklovatelnost / znovupoužitelnost distribuovaného zboží • recyklace odpadních vod
<p>Oblast využívání zdrojů:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • konečná spotřeba energie v MWh, rozdělená podle paliva, spotřeba elektřiny, tepla, páry a chlazení • podíl obnovitelné elektřiny
<p>Absolutní hodnoty emisí skleníkových plynů a emise uhlíku:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • množství přímých a nepřímých emisí skleníkových plynů vyprodukovaných společností a reakce na tuto skutečnost vzhledem k cílům

Reporting v kategorii Social („S“)

Kategorie	Příklady reportovaných informací z „S“ oblasti:
Vlastní pracovní síla:	<ul style="list-style-type: none"> • složení zaměstnanců dle typu smluv (dohod)
Pracovníci v hodnotovém řetězci:	<ul style="list-style-type: none"> • dodržování lidských práv vyplývajících z mezinárodních a národních dokumentů • počet případů diskriminací (obtěžování) • reporting ohledně rovnosti odměňování mezi muži a ženami • reporting ohledně osob se zdravotním postižením (počty, podmínky, opatření)
	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla, školení a kontrola BOZP • počet (a příčiny) pracovních úrazů a NZP
	<ul style="list-style-type: none"> • rovnováha mezi pracovním a soukromým životem a zdravím (včetně genderového rozdělení)
Podpora komunit:	<ul style="list-style-type: none"> • jakým způsobem společnost podporuje komunity?

Reporting v kategorii Governance („G“)

Kategorie	Příklady reportovaných informací z „G“ oblasti:
Chování podniků:	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnická struktura a organizační struktura společnosti; • Jaký je business model a jak se do něj promítá udržitelnost; • Jak udržitelnost ovlivňuje rozhodovací procesy; • Úloha správních, řídicích a dozorčích orgánů společnosti ve vztahu k otázkám udržitelnosti a jejich složení, jakož i jejich odborné znalosti a dovednosti ve vztahu k plnění této úlohy; • Postupy pro prevenci korupce (např. whistleblowing systémy); • Popis rizik korupce a odpovídajících opatření k jejich řešení; • Činnosti a závazky společnosti související s uplatňováním jeho politického vlivu, včetně lobbistických činností; • Jak na udržitelnost nahlíží zákazníci, zaměstnanci a akcionáři (placení faktur, vnímání společnosti zaměstnanci atp.)

Analýza materiality

Všechny společnosti spadající pod povinnost ESG reportingu budou muset vykazovat obecné informace (ESRS 2, General Disclosures), např. informace o obchodním modelu a dodavatelském řetězci, firemní ESG strategii a v neposlední řadě o tom, jakým způsobem společnost provedla takzvanou analýzu (test) materiality.

Reporting ostatních ESG oblastí pak bude podléhat právě testu materiality.

Cílem tzv. analýzy materiality (významnosti) je zjistit, jak jsou pro společnost otázky životního prostředí, sociální otázky a otázky správy a řízení (ESG) důležité. Směrnice a Standardy vycházejí z tzv. **principu dvojí materiality**, která obsahuje jednak **hledisko finanční významnosti** a jednak **hledisko významnosti dopadu**.

Společnost musí nejprve posoudit, zda je pro ni konkrétní záležitost významná z finančního hlediska (hledisko zvenčí dovnitř), např. vyvolává finanční dopady na cashflow podniku nebo její finanční výkonnost. Poté zhodnotí, zda má v této oblasti činnost podniku významné dopady na lidi nebo životní prostředí (hledisko zevnitř ven). Významné dopady mohou být takové, které podnik způsobil nebo k nimž přispěl, jakož i dopady, které přímo souvisejí s vlastními činnostmi, výrobky a službami podniku prostřednictvím jeho obchodních vztahů.

Standardy vyžadují, aby společnosti identifikovaly a reportovaly o záležitostech, které jsou pro ně významné z jednoho z těchto dvou hledisek nebo z obou. Pokud společnost konkrétní záležitost nevyhodnotí jako významnou, uvede tak v Reportu a dále se jí nemusí zabývat.

Evropské orgány v současné době připravují podrobný návod, jak analýzu materiality provést a co by mělo být jejím výsledkem. Návod by měl být připraven v průběhu roku 2024.

Jaké otázky si klást před zahájením reportingu?

- 1 Jak vaše činnost ovlivňuje životní prostředí?
- 2 Jakou zátěž na životní prostředí mají materiály, které používáte?
- 3 Jsou vaše výrobky obnovitelné, recyklovatelné a energeticky využitelné?
- 4 Minimalizujete odpady a znečištění ovzduší a vod?
- 5 Jaký vliv máte na biodiverzitu a jak podporujete biologickou rozmanitost?
- 6 Hodnotíte dodavatele podle udržitelnosti a spolupracujete s partnery, kteří dbají na důstojné pracovní podmínky, ochranu přírody a lidského zdraví?

- 7 ➤ Je pro vaše zákazníky důležitý šetrný přístup a odráží se v jejich nákupním chování?
- 8 ➤ Jaká je úloha správních, řídicích a dozorčích orgánů podniku ve vztahu k otázkám udržitelnosti a jaké je jejich složení, jakož i jejich odborné znalosti a dovednosti ve vztahu k plnění této úlohy či přístup těchto orgánů k těmto odborným znalostem a dovednostem.
- 9 ➤ Jaké jsou hlavní rysy systémů vnitřní kontroly a řízení rizik podniku ve vztahu k podávání zpráv o udržitelnosti a k rozhodovacímu procesu.
- 10 ➤ Jaká je úroveň etiky v podnikání a firemní kultuře, a to zejména s ohledem na boj proti korupci a úplatkářství, ochrany oznamovatelů a dobrých životních podmínek zvířat?
- 11 ➤ Jaká opatření zajišťujete v oblasti politického vlivu, včetně lobbistických činností?
- 12 ➤ Jak probíhá řízení a kvalita vztahů se zákazníky, dodavateli a komunitami dotčenými činnostmi podniku, včetně platebních praktik, zejména s ohledem na pozdní platby malým a středním podnikům?

Jaké kroky doporučujeme pro zajištění snadného reportování?

- 1 ➤ Analýza povinnosti reportování;
- 2 ➤ Vyhodnocení dopadů činnosti společnosti na jednotlivé kategorie ESG;
- 3 ➤ Provedení testu materiality;
- 4 ➤ Zavedení sledovacích a vyhodnocovacích systémů v rámci relevantních odvětví;
- 5 ➤ Nastavení cílů vzhledem k relevantním ESG kategoriím;
- 6 ➤ Zajištění třetí osoby (auditora) pro kontrolu ESG reportu.

Rudolf Kristian
Vedoucí advokát

tel. +420 605 230 823
rudolf.kristian@aegislaw.cz

Martina Benešová
Advokátka

tel. +420 603 272 186
martina.benesova@aegislaw.cz